

Finanstilsynsklagenemnda

Finanstilsynsklagenemndas avgjørelse 20. april 2026

Sak: 2026/0642

Klager: Sigmund Aas

Finanstilsynsklagenemndas medlemmer:

Kjersti Holum Karlstrøm, Morten Kinander og André Michaelsen

1 Sakens bakgrunn

- (1) Saken gjelder klage fra Sigmund Aas (heretter «klager») 10. februar 2026 over Finanstilsynet avgjørelse 10. februar 2026 om å avvise klagers forespørsel om innsyn.
- (2) Klager ba 6. februar 2026 om «(...) innsyn i de databaser deres etat besitter, hvilke personopplysninger de inneholder, hvilken lovhjemmel som styrer tilgang, om politiet kan søke om tilgang, og eventuell link til søknadsskjema for å søke tilgang». Klager la ved et regneark som klager mente Finanstilsynet kunne fylle ut som svar på innsynsforespørselen.
- (3) Finanstilsynet avviste 10. februar 2026 klagers forespørsel om innsyn, med den begrunnelse at innsynsforespørselen ikke var tilstrekkelig identifisert fordi den ikke gjaldt en bestemt sak eller en rimelig utstrekning av saker av en bestemt art, jf. lov 19. mai 2006 nr. 16 om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd (offentleglova) § 28 andre ledd. Finanstilsynet viste også til at vilkårene for at klager kunne kreve innsyn i en sammenstilling fra databaser, jf. offentliglova § 9, ikke var oppfylt fordi sammenstillingen ikke kan gjøres med enkle fremgangsmåter.
- (4) Klager påklaget 10. februar 2026 avslaget. Finanstilsynet behandlet klagen og svarte 12. februar 2026 klager per e-post med ytterligere informasjon, samtidig som avvisningen ble opprettholdt. I svaret fremholdt Finanstilsynet at:

«Finanstilsynet har ikke databaser der det er mulig å trekke ut opplysninger som alene eller etter sammenstilling, utgjør informasjonen som etterspørres i innsynskravet».
- (5) Klager bekreftet i e-post 23. februar 2026 at han opprettholdt klagen.
- (6) Finanstilsynet fant ikke grunn til å omgjøre avgjørelsen. Finanstilsynet innstilling, klagen og sakens dokumenter ble oversendt til Finanstilsynsklagenemnda 10. mars 2026.

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon: +47 55 19 30 00 post@knse.no

- (7) Finanstilsynsklagenemnda kan prøve alle sider av saken, jf. offentleglova § 32, jf. forvaltningsloven § 34 andre ledd. Etter forvaltningsloven § 34 siste ledd kan Finanstilsynsklagenemnda treffe nytt vedtak i saken.

2 Anførsler

2.1 Klagers anførsler

- (8) Klager har i hovedsak gjort gjeldende at han har rett på innsyn i medhold av offentleglova § 3 og at han uansett har rett på innsyn etter offentleglova § 9 om sammenstilling av opplysninger fra Finanstilsynets databaser.
- (9) Klager fremholder at identifikasjonskravet i offentleglova § 28 andre ledd tilsier at en innsynsforespørsel ikke kan avvises kun basert på at den er for bredt formulert, så langt det er mulig å forstå hva slags informasjon som etterspørres. Videre følger det av praksis fra Sivilombudet at forvaltningsorganer må praktisere offentleglova § 28 andre ledd med fleksibilitet og i samspill med den alminnelige veiledningsplikten etter lov 10. oktober 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 11.
- (10) Klager fremholder videre at han uansett har rett på innsyn i en sammenstilling av opplysninger som er elektronisk lagret i Finanstilsynets databaser etter offentleglova § 9. Klager anfører at Finanstilsynet må kunne sammenstille opplysninger han har bedt om på en enkel måte. Klager hevder at kravet til å føre protokoll over behandlingsaktiviteter etter Europaparlaments- og Rådsforordning (EU) 2016/679 av 27. april 2016 om vern av fysiske personer i forbindelse med behandling av personopplysninger og om fri utveksling av slike opplysninger samt om oppheving av direktiv 95/46/EF (personvernforordningen) artikkel 30, tilsier at Finanstilsynet skal ha enkel tilgang på opplysningene klager har bedt om innsyn i en sammenstilling av.
- (11) Klager anfører også at det følger av praksis fra Sivilombudet at Finanstilsynet ikke kan avvise en innsynsforespørsel om sammenstilling av opplysninger, uten å ha gjort en «(...) konkret vurdering av om en slik sammenstilling faktisk krever vesentlige ressurser» og at Finanstilsynet uansett «(...) ikke [kan] avvise en henvendelse uten å dokumentere sitt skjønn».

2.2 Finanstilsynets vedtak og merknader

- (12) Finanstilsynet har i hovedsak gjort gjeldende at avvisningen må opprettholdes, fordi vilkårene for innsyn ikke er oppfylt.
- (13) Finanstilsynet har lagt til grunn at innsynsforespørselen ikke gjelder et spesifikt dokument som eksisterer, en spesifikk sak eller saker av en bestemt art. Vilårene for innsyn i medhold av offentleglova § 3 er derfor ikke oppfylt, jf. kravet til identifikasjon etter offentleglova § 28 andre ledd.
- (14) Videre kan ikke klager kreve innsyn i sammenstillingen av opplysninger klager har bedt om, ettersom Finanstilsynet ikke kan lage sammenstillingen med enkle fremgangsmåter, jf. offentleglova § 9.

3 Rettslig grunnlag

- (15) Hovedregelen etter offentleglova § 3 er at forvaltningens «saksdokumenter», slik de er definert i offentleglova § 4, er offentlige og åpne for innsyn.

- (16) Retten til innsyn forutsetter at innsynsforespørselen er tilstrekkelig presis for at forvaltningsorganet kan identifisere hva det bes om innsyn i, jf. offentleglova § 28 andre ledd. Utgangspunktet er at den som søker innsyn må vise til en bestemt sak eller en rimelig utstrekning av saker av en bestemt art, jf. offentleglova § 28 andre ledd og Ot.prp. nr. 102 (2004-2005) side 151.
- (17) Enhver kan også kreve innsyn i «(...) ei sammenstilling av opplysningar som er elektronisk lagra i databasane til organet dersom samanstillinga kan gjerast med enkle framgangsmåtar», jf. offentleglova § 9. Retten til innsyn etter § 9 må avgrensas mot opplysningar som finnes i dokumenter som ikke omfattes av hovedreglene om innsyn i § 3 og § 4, se Ot.prp. nr. 102 (2004-2005) side 127.

4 Finanstilsynsklagenemndas vurdering

4.1 Forståelsen av innsynsforespørselen og kravet til identifikasjon

- (18) I innstillingen 10. mars 2026 viser Finanstilsynet til at de har «(...) lagt til grunn at det dreier seg om en begjæring om innsyn i sammenstilling av informasjon», jf. offentleglova § 9. I innsynsforespørselen 6. februar 2026, har imidlertid klager fremholdt at innsynsforespørselen fremmes etter offentleglova § 3.
- (19) Offentleglova § 3 gir enhver rett på innsyn i «[s]aksdokument, journalar og liknande registre». Med «dokument» menes «(...) ei logisk avgrensa informasjonsmengd som er lagre på eit medium for seinare lesing, lytting, framsyning, overføring eller liknande», jf. offentleglova § 4 første ledd.
- (20) Finanstilsynsklagenemnda understreker at retten til innsyn knytter seg til dokumenter og informasjon som er lagret i forvaltningsorganers systemer, arkiver og lignende. Med andre ord innebærer ikke reglene i offentleglova at forvaltningsorganer plikter å svare på ethvert spørsmål allmennheten skulle stille forvaltningsorganet.
- (21) Den som ber om innsyn skal som et utgangspunkt vise til en bestemt sak eller et bestemt dokument, jf. offentleglova § 28 andre ledd. Det er likevel tilstrekkelig å gi en karakteristikk av saken eller dokumentet som setter forvaltningsorganet i stand til å finne frem til dem, se Ot.prp. nr. 102 (2004-2005) side 151.
- (22) Finanstilsynsklagenemnda kan ikke se at klagers innsynskrav er formulert på en måte som gir Finanstilsynet tilstrekkelige muligheter til å identifisere bestemte saker eller saker av en bestemt art som innsynsforespørselen gjelder. Finanstilsynsklagenemnda er derfor enig med Finanstilsynet at innsynsforespørselen må forstås som at klager ber om innsyn i en sammenstilling av opplysninger etter offentleglova § 9. Finanstilsynsklagenemnda viser i denne forbindelse til at klager la ved et skjema han ønsket at Finanstilsynet skulle fylle ut som svar på innsynsforespørselen, hvilket underbygger at klager er ute etter en sammenstilling av opplysninger heller enn innsyn i bestemte saker eller saker av en bestemt art.

4.2 Innsyn i sammenstilling av opplysninger

- (23) Dersom det er nødvendig for å oppfylle et innsynskrav, kan et forvaltningsorgan være pliktig til å lage en sammenstilling av opplysninger som er elektronisk lagret i organets databaser, jf. offentleglova § 9. Det kreves at sammenstillingen kan «(...) gjerast med enkle framgangsmåtar», jf. offentleglova § 9.

- (24) Om vilkåret «gjerast med enkle framgangsmåter», heter det i Ot.prp. nr. 102 (2004-2005), på side 127 at:
- «Det er vidare eit krav at samanstilling må kunne gjerast med enkle framgangsmåtar. Dette vilkåret peiker på den arbeidsbyrda organet vil bli påført ved å lage samanstillinga. Der samanstillinga utelukkande kan gjerast ved hjelp av databaserte løysingar som kan setjast i gang ved hjelp av enkle kommandoar, vil vilkåret vere oppfylt. Dersom derimot samanstillinga krev meir tidkrevjande manuelle operasjonar, f.eks. der ein saksbehandlar sjølv må gå inn og vurdere kva opplysningar som skal samanstillast, vil ikkje dette vilkåret vere oppfylt. Paragrafen vil f.eks. kunne brukast i tilfeller der organet har databaserte løysingar som kan setje saman statistiske opplysningar frå dokument som finst i databasane til organet».
- (25) Ut fra ordlyden i offentleglova § 9 og forarbeidene til bestemmelsen, legger Finanstilsynsklagenemnda til grunn at i tilfeller hvor forvaltningsorganet ikke har databaserte løsninger som ved hjelp av enkle kommandoer kan genere en sammenstilling, og det i stedet kreves manuelle operasjoner for å oppfylle det aktuelle innsynskravet, vil vurderingen av om vilkåret er oppfylt bero på hva slags arbeidsbelastning forvaltningsorganet vil bli påført ved de manuelle operasjonene som kreves for å opprette sammenstillingen.
- (26) Sivilombudet har i flere saker uttalt seg om vilkåret «gjerast med enkle fremgangsmåter» i offentleglova § 9. I Sivilombudets uttalelse 11. august 2017 (SOM-2016-2789), la Sivilombudet til grunn at en estimert arbeidsbelastning på 6 til 10 timer lå utenfor det som kan kreves etter offentleglova § 9. Tilsvarende la Sivilombudet i sin uttalelse 22. september 2020 (SOM-2020-845) til grunn at en arbeidsbelastning på 6 timer for å etablere sammenstilling også var utenfor det som kunne kreves. Forståelsen Sivilombudet la til grunn i disse uttalelsene, ble fulgt opp i Sivilombudets uttalelse 10. april 2025 (SOM-2024-6266).
- (27) Finanstilsynet fremholder at det ikke eksisterer dokumenter eller databaser som alene eller til sammen gir den informasjonen som klager har etterspurt. På denne bakgrunn viser Finanstilsynet til at dersom informasjonen som klager har etterspurt skal fremskaffes, vil det kreve manuell arbeidsinnsats av betydelig omfang. Finanstilsynet har i innstillingen 10. mars 2026 redegjort for at Finanstilsynet har en rekke interne arbeidsdokumenter med oversikter som benyttes i arbeidet med personvern og informasjonssikkerhet. Finanstilsynet fremholder likevel at de ikke har dokumenter som gir oversikt over alle databaser og IT-systemer, herunder hvilke personopplysninger som behandles i de ulike systemene, eller løsninger for å gjøre uttrekk av slik informasjon fra de ulike databasene og IT-systemene. Finanstilsynsklagenemnda legger disse forholdene til grunn.
- (28) Finanstilsynsklagenemnda viser til at Finanstilsynet ikke har tekniske løsninger for å gjøre uttrekk av den informasjonen klager har bedt om innsyn i. Spørsmålet om klager har rett på innsyn i en sammenstilling av opplysninger i denne saken, beror dermed på arbeidsbelastningen Finanstilsynet blir påført som følge av de manuelle operasjonene som kreves for å opprette sammenstillingen.
- (29) Finanstilsynsklagenemnda er kjent med at Finanstilsynet bruker en rekke ulike systemer i forbindelse med sin virksomhet og Finanstilsynsklagenemnda legger til grunn at ulike typer personopplysninger blir behandlet i flere av disse. Selv om Finanstilsynet ikke har redegjort for en estimert arbeidsbelastning målt i timer, har Finanstilsynet redegjort for

at det vil kreve en «manuell arbeidsinnsats av betydelig omfang» å opprette sammenstillingen klager har bedt om.

- (30) Finanstilsynsklagenemnda viser til at Finanstilsynet benytter flere ulike IT-systemer i sin virksomhet, og at en sammenstilling etter det Finanstilsynet opplyser vil kreve manuelle operasjoner på tvers av ulike systemer og Finanstilsynets virksomhet i sin helhet. Arten av opplysningene klager har bedt om en sammenstilling av vil dessuten kreve sammensatte vurderinger, både faktisk og rettslig art, av hvilke opplysninger som eventuelt skal hentes ut og tas inn i sammenstillingen. Basert på disse forholdene vurderer Finanstilsynsklagenemnda det som svært sannsynlig at arbeidsbelastningen sammenstillingen vil påføre Finanstilsynet, vil overskride det som kan kreves etter offentleglova § 9, ut fra retningslinjene Sivilombudet har gitt i uttalelsene nevnt ovenfor. Sammenstillingen kan dermed ikke «gjerast på enkle framgangsmåter», jf. offentleglova § 9.
- (31) Når det gjelder klagers henvisninger til uttalelser fra Sivilombudet, bemerker Finanstilsynsklagenemnda at disse gjelder andre saksområder enn innsynsrett og saksreferanser som ikke eksisterer.
- (32) Til klagers anførsler om at det må kunne forventes at Finanstilsynets behandlingsprotokoll etter personvernforordningen artikkel 30 inneholder opplysningene klager har bedt om, viser Finanstilsynsklagenemnda slik som Finanstilsynet til at personvernforordningen artikkel 30 ikke stiller innholdsmessige krav til at protokollen skal inneholde alle de opplysningene klager har bedt om. Kravene etter personvernforordningen artikkel 30 har derfor ikke betydning for sakens spørsmål.
- (33) Klager har også anført at Finanstilsynet ikke kunne avvise innsynsforespørselen uten å gjøre en konkret vurdering av om det å lage en sammenstilling ville kreve vesentlige ressurser og at Finanstilsynet måtte «dokumentere» sitt skjønn. Finanstilsynsklagenemnda viser til at Finanstilsynet kan avvise innsynsforespørsler når vilkårene for å kreve innsyn ikke er oppfylt, og at Finanstilsynet har begrunnet avgjørelsen om å avvise innsynsforespørselen.
- (34) Finanstilsynsklagenemnda har etter dette kommet frem til at klager ikke hadde rett på innsyn i sammenstilling av opplysningene han har bedt om, i medhold av offentleglova § 9, fordi sammenstillingen ikke kunne gjøres med enkle fremgangsmåter.

5 Avgjørelse

- (35) Finanstilsynsklagenemnda fatter etter dette følgende vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Avgjørelsen er enstemmig.

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur